

**Κεντρικά σημεία της τοποθέτησης του Προέδρου ΣΕΤΕ, κ. Γιάννη Παράσχη
κατά τη συζήτησή του με τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης, κ. Κωστή Χατζηδάκη
στο πλαίσιο της Ανοικτής Συνεδρίασης της 33^{ης} Τακτικής Γενικής Συνέλευσης ΣΕΤΕ**

Τετάρτη, 11 Ιουνίου 2025

1. Εισαγωγική Τοποθέτηση

Η πορεία του τουρισμού τα τελευταία χρόνια αποτελεί μια εθνική επιτυχία η οποία ξεκίνησε στα δύσκολα χρόνια της ελληνικής κρίσης και η οποία ενισχύθηκε περαιτέρω στα χρόνια της πανδημίας ενισχύοντας το brand της χώρας και διαμόρφωσε ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα για τον Ελληνικό τουρισμό τα οποία οδήγησαν και στις καλύτερες ιστορικά επιδόσεις του 2023 και 2024.

Αναφορά σε κάποια μεγέθη 2024 και 2025:

- οι αφίξεις από το εξωτερικό ξεπέρασαν τα 40,7 εκατομμύρια (συμπεριλαμβανομένης της κρουαζιέρας),
- Συνολικά, τα τουριστικά έσοδα για το 2024 ανήλθαν σε 21,7 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 5,4%.
- Με άμεση συνεισφορά 30,2 δισ. ευρώ το 2024, ποσό που αντιστοιχεί στο 13% του ΑΕΠ,
- Το 84,4% των τουριστικών εισπράξεων προέρχεται από τον εισερχόμενο τουρισμό, ο οποίος καλύπτει το 71,5% του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών.

Επιπλέον, ο τομέας υποστηρίζει το 16,5% της απασχόλησης, δημιουργώντας έως και 713.140 στην αιχμή της τουριστικής περιόδου.

Αντίστοιχα, για το 2025 τα μηνύματα συνεχίζουν να είναι θετικά οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις, παρουσιάζουν αύξηση κατά +7% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024.

Σε επίπεδο ταξιδιωτικών εισπράξεων, την περίοδο Ιανουαρίου–Μαρτίου 2025, καταγράφεται άνοδος κατά +4,4% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024 και διαμορφώθηκαν στα 1.073 εκατ. €. Την ίδια στιγμή, ο προγραμματισμός αεροπορικών θέσεων για την περίοδο Μαρτίου – Οκτωβρίου του 2025 παρουσιάζει αύξηση της τάξεως του 5,3%.

Οι διεθνείς προκλήσεις όμως και το νέο γεωπολιτικό και διεθνές οικονομικό περιβάλλον αλλάζει. Και σε εμάς στον ΣΕΤΕ, κυριαρχεί η άποψη ότι για τον παγκόσμιο τουρισμό συσσωρεύονται «σύννεφα» τα οποία δεν θα αφήσουν τη χώρα μας ανεπηρέαστη από το 2026 και μετά. Οι νέες προκλήσεις απαιτούν κατά την άποψή μας και προσαρμογή της εθνικής μας στρατηγικής για τον τουρισμό ως έναν καθοριστικό πυλώνα της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας της χώρας.

Εδώ επιτρέψτε μου μια παρένθεση, σε σχέση με κάποιες συζητήσεις που ακούγονται ότι δήθεν υπάρχει σύγκρουση μεταξύ της ανάπτυξης στον τουρισμό και της προσπάθειας για μεγέθυνση άλλων κλάδων όπως η μεταποίηση ή η τεχνολογία. Προφανώς και η σχέση αυτή είναι συμπληρωματική και όχι ανταγωνιστική.

2. Παραγωγικό Μοντέλο — Επενδύσεις — Ανταγωνιστικότητα

Για τη θωράκιση της ανταγωνιστικότητας και του επενδυτικού κλίματος, έχουμε ως ΣΕΤΕ αναπτύξει κάποια θέματα, ανάμεσα στα οποία ξεχωρίζουμε:

- Το Χωροταξικό | για προσέλκυση επενδύσεων, ασφάλεια δικαίου και καταπολέμηση της παραβατικότητας στη δόμηση. Ένα χωροταξικό με κάποιες ελλείψεις είναι καλύτερο από την έλλειψη χωροταξικού. Το σχετικό νομοσχέδιο καθυστερεί, ενώ προχωρούν παράλληλα τα τοπικά πολεοδομικά σχέδια με τον κίνδυνο της ανακολουθίας.
- Ταυτόχρονα, στο δεύτερο κρίσιμο κεφάλαιο ανταγωνιστικότητας που αφορά στη φορολογία και τις επιβαρύνσεις.
- Πάγιο αίτημα του κλάδου για προσαρμογή του ΦΠΑ στα επίπεδα άμεσων ανταγωνιστών, με εξαίρεση τη μείωση των εργοδοτικών εισφορών, αλλά και την πρόσφατη ρύθμιση που αφορά στις μη αύξηση των εισφορών για υπερωρίες -δεν υπήρξε μείωση, αλλά αύξηση των επιβαρύνσεων κυρίως μέσω του τέλους παρεπιδημούντων και του τέλους ανθεκτικότητας.

3. Υποδομές — Ανθεκτικότητα — Ανταποδοτικότητα Τελών

Οι ανάγκες σε υποδομές έχουν γίνει απολύτως ορατές. Το τουριστικό προϊόν μας ενισχύεται, οι τουριστικές επενδύσεις αυξάνονται, αλλά οι δημόσιες υποδομές — λιμάνια (π.χ. Σαντορίνη), μαρίνες, συνοριακοί σταθμοί, εναέρια κυκλοφορία (για να αναφερθώ και σε ένα ζήτημα που γνωρίζω καλά με το άλλο μου καπέλο), συνεδριακές υποδομές -- δεν ακολουθούν με τον ίδιο ρυθμό. Την ίδια στιγμή, το Τέλος Ανθεκτικότητας και τα λοιπά τέλη τίθενται χωρίς σαφή ανταποδοτικότητα προς τις τοπικές κοινωνίες και τις τουριστικές υποδομές. Χρειάζεται μια νέα ισορροπία.

4. Ανθρώπινο Δυναμικό — Εργασιακά

Ο ΣΕΤΕ στηρίζει κάθε πρωτοβουλία για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων και την προώθηση της υγιούς επιχειρηματικότητας. Η ΠΟΞ είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα για το πώς ο διάλογος μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων μπορεί να φέρει αποτελέσματα. Υπογράφει Συλλογικές Συμβάσεις σταθερά.

Ο ΣΕΤΕ έχει κάνει ειδικές προτάσεις για τον εκσυγχρονισμό της εργασιακής νομοθεσίας. Το ανθρώπινο κεφάλαιο είναι, ίσως, ο πιο καθοριστικός παράγοντας για το ποιοτικό τουριστικό προϊόν. Εδώ έχουμε τρία ανοιχτά μέτωπα: τη σωστή εφαρμογή της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας με προσαρμογή στις ανάγκες του τουρισμού, την επιτάχυνση της διαδικασίας μετακλήσεων εργαζομένων και, συνολικά, την ανάγκη για πολιτική που να κάνει ξανά τον τουρισμό ελκυστικό εργοδότη. Όλα αυτά απαιτούν στρατηγικό σχεδιασμό.

5. Βιωσιμότητα — METRON Sustainable Tourism – εργαλεία χρηματοδότησης

Ο ΣΕΤΕ έχει επενδύσει πολύ σοβαρά στην πρωτοβουλία METRON Sustainable Tourism. Πιστεύουμε ότι δεν υπάρχει εναλλακτική παρά μόνο ο τουρισμός του μέλλοντος να είναι βιώσιμος, κοινωνικά υπεύθυνος και ανθεκτικός.

Στρατηγικοί στόχοι για την επόμενη μέρα:

- ποιότητα και βιωσιμότητα
- διεύρυνση σε περισσότερες περιφέρειες
- άμβλυνση εποχικότητας / μεγαλύτερη διάρκεια ταξιδιού

Χρειάζονται, όμως, και τα κατάλληλα χρηματοδοτικά και ρυθμιστικά εργαλεία, ώστε η μετάβαση αυτή να γίνει εφικτή κυρίως και για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Ο νέος αναπτυξιακός νόμος που ψηφίστηκε πρόσφατα –πέραν από την έστω συμβολική εξαίρεση του τουρισμού από τον σκοπό του νόμου– δεν φαίνεται να καλύπτει τις απαιτήσεις.

6. Επίλογος

Ο ελληνικός τουρισμός βρίσκεται μπροστά σε μια νέα φάση. Έχει δείξει ανθεκτικότητα, έχει δείξει δυναμισμό, αλλά αν θέλουμε να χτίσουμε πραγματικά την επόμενη δεκαετία, χρειαζόμαστε ένα νέο πλαίσιο στρατηγικής και συνεργασίας. Ο ΣΕΤΕ είναι παρών, έτοιμος να συμβάλει με τεκμηρίωση, συνέχεια και υπευθυνότητα. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι αυτή η συζήτηση που ανοίγουμε σήμερα μπορεί και πρέπει να αποτελέσει την αφετηρία για μια νέα φάση συνεργασίας Πολιτείας και ιδιωτικού τομέα.